

АНАЛІЗ РИНКУ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ 2019-2023 РР.

PRO-CONSULTING - ЛІДЕР НА РИНКУ МАРКЕТИНГОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ТА КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

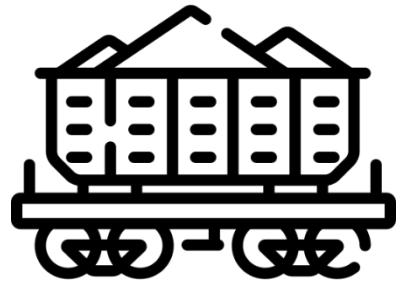
Топ-5 факторів впливу на ринок залізничної техніки у 2021-2023 рр.

- Війна та активні бойові дії, знищення або окупація великих підприємств в на сході України
- Скорочення обсягів перевезень залізних та марганцевих руд, кам'яного вугілля та чорних металів.
- Припинення торгівлі з країнами-агресорами, які були основними партнерами до 2022 р.
- Зростання обсягів транскордонних перевезень продукції сільського господарства та харчової промисловості.
- Високий рівень зносу техніки, окремі види вагонів мають частку повністю справних нижче 50%

PRO
CONSULTING®
АНАЛІТИКА РИНКІВ. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ

Зміни в галузі внаслідок повномасштабного вторгнення

Робочий парк вантажних вагонів на мережі Укрзалізниці з лютого 2022 по листопад 2023 року скоротився зі **128 тисяч** до **108 тисяч** вагонів.

\$4,3 млрд

Сума загальних прямих збитків, нанесених залізничній інфраструктурі України в ході війни

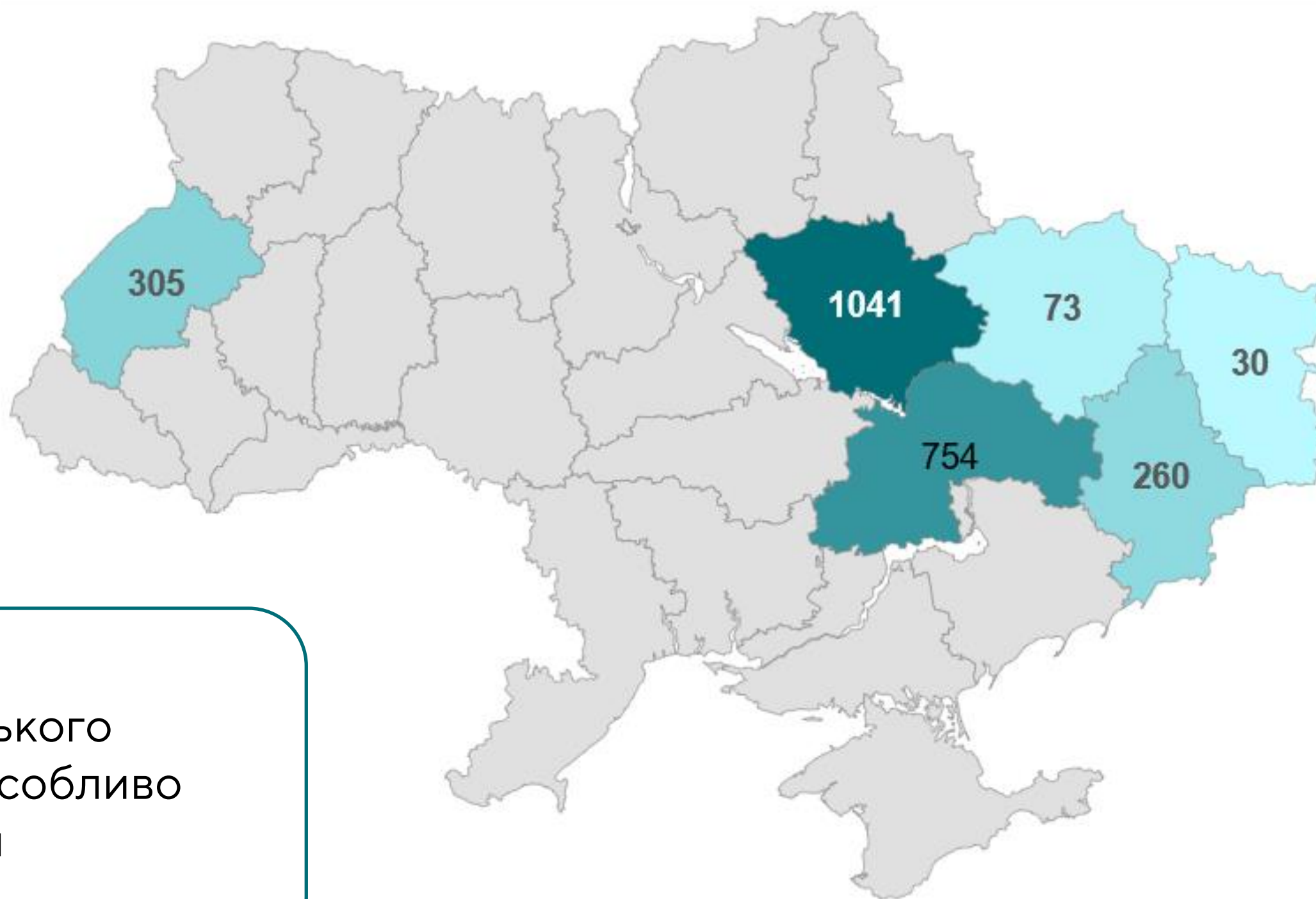
126 вокзалів та станцій пошкоджено або зруйновано

Кількість вагонів (одиниць), вироблених українськими підприємствами в 2021 р.

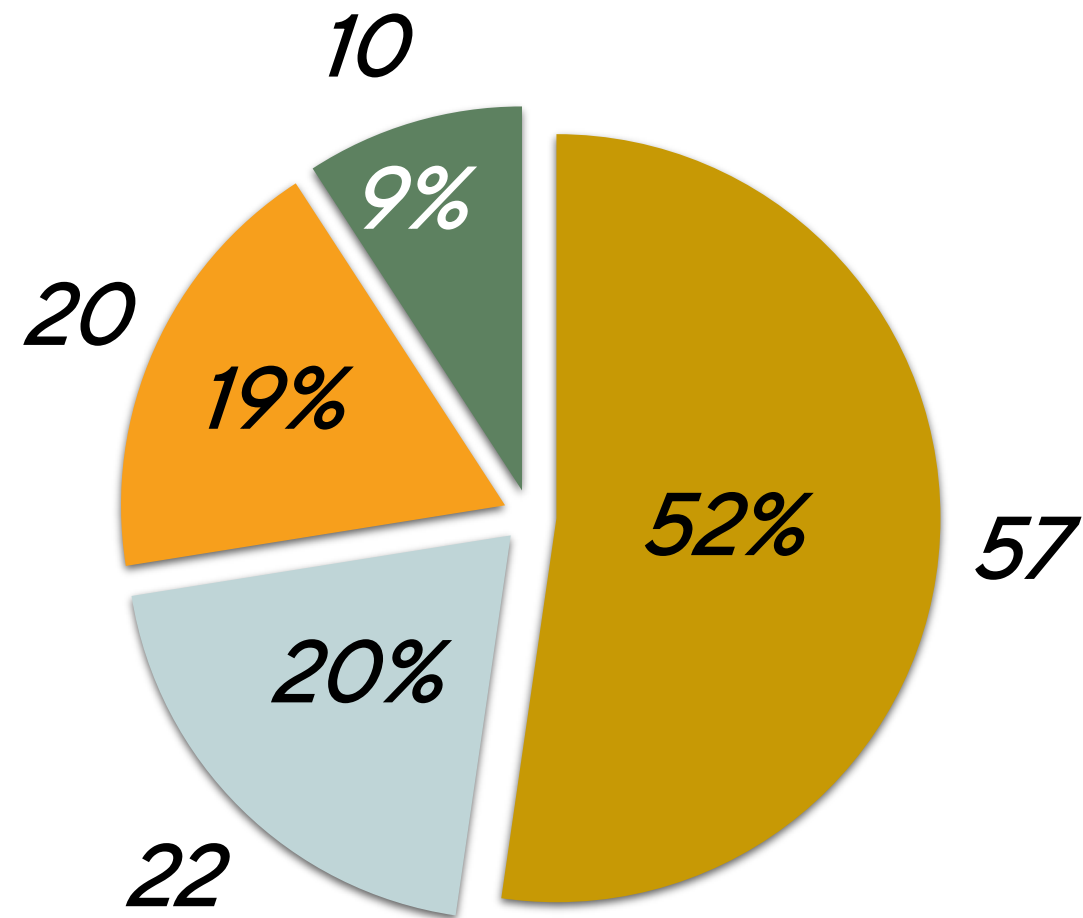
Виробництво залізничної техніки до повномасштабного вторгнення було сконцентровано в центральних та східних областях країни, за винятком Львівської області.

Коментар експерта:

"Якість вагонів українського виробництва висока, особливо подобається продукція Дніпровагонмаш".

Кількість суб'єктів господарювання в галузі в 2022 році

■ мікро ■ малі ■ середні ■ великі

Кількість задіяних працівників та наявність актуальних вакансій в галузі залізничного машинобудування

19,8 тис працівників були задіяні в галузі в 2020 році, надалі дані не оприлюднювались на вимогу Закону України

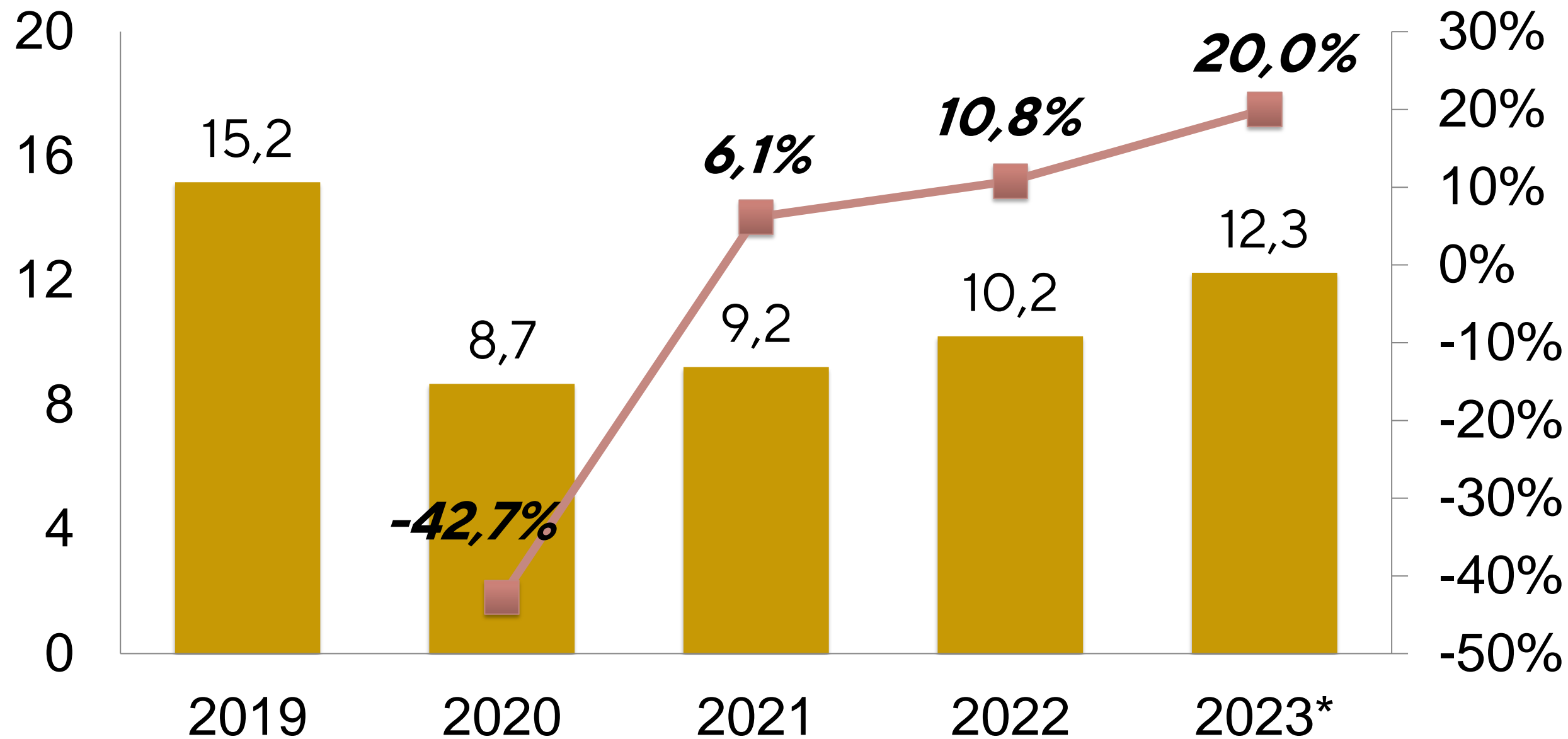

145 актуальних вакансій

60 шукачів роботи

(за даними Державної служби зайнятості станом на 1 червня 2024 р)

Ємність ринку залізничної техніки, 2019-2023 рр., в грошовому вираженні, грн. млрд.

■ Ємність ринку, млн.грн ■ Приріст, %

Коментар експерта:

"Машинобудування - це дуже інвестиційно залежний бізнес, і тому виробництво дуже залежить від інвестицій"

*Ємність ринку в 2023 році оцінена на основі відкритих даних по виробництву та зовнішній торгівлі

Виробництво залізничної техніки за видами

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Електровози, од.	5	4	6	8			
Тепловози та гібриди, од					5		
Трамваї, од.	2	7	9	17	12		10
Засоби транспортні для технічного обслуговування й ремонту колій, од.	8	4	6	2	34		
Вагони пасажирські та спеціалізовані несамохідні, од.	70	11	36	48	112	48	66
Вагони вантажні, од	6898	11405	10813	3269	2463	1118	1967
Запчастини, тис. тонн	6,55	9,27	11,68	7,59	8,75	2,67	7,56
Контейнери, од	6427	5235	4211	4831	6202	1772	

*Обсяги виробництва в 2023 році оцінені на основі відкритих даних

Частки імпортованих товарів по сегментах на ринку залізничної техніки

Локомотиви

82%

Вагони пасажирські та неспеціалізовані

2%

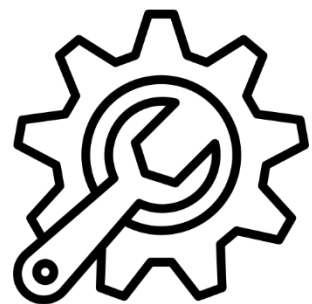
Трамваї

82%

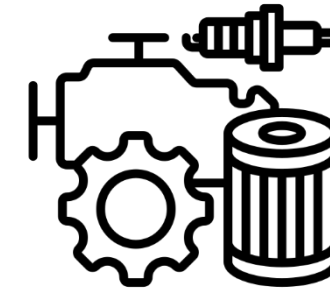
Вагони вантажні

33%

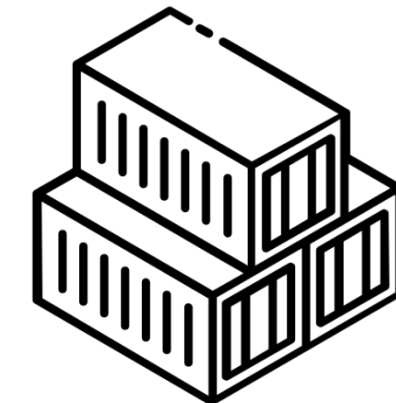
Засоби транспортні для обслуговування колій

11%

Запчастини

61%

Контейнери

35%

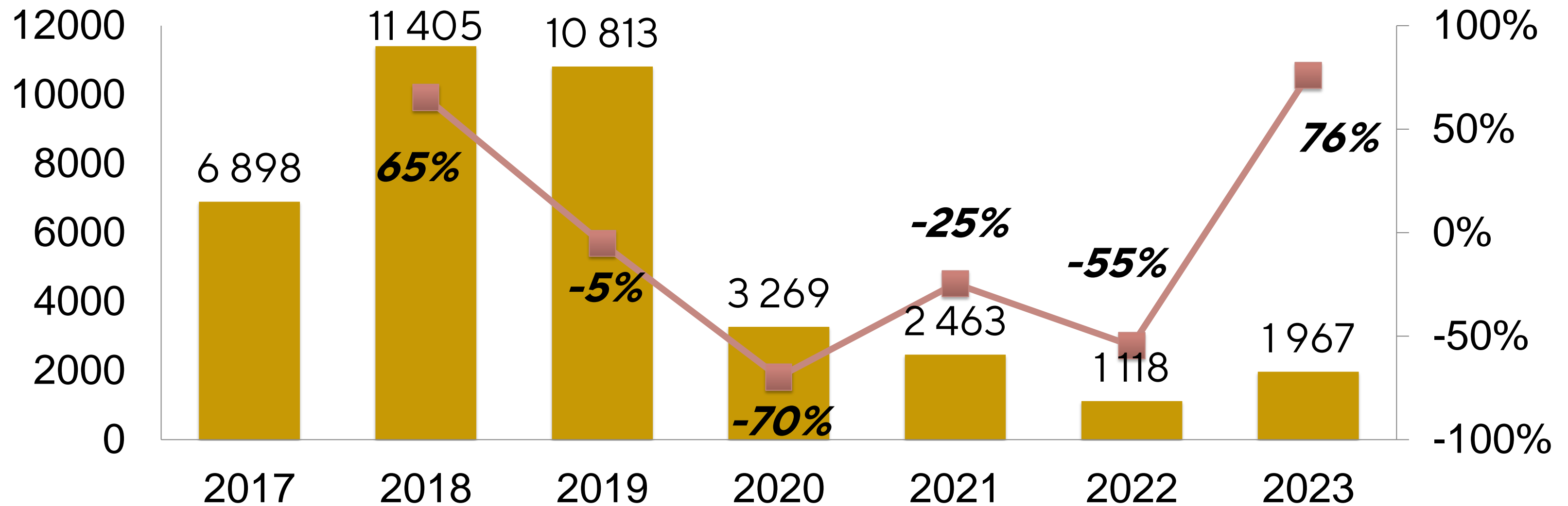

Частики ринку ТОП-10 виробників залізничної техніки (оцінка на 2023 р.) без сегментування за видам

Компанія	Регіон	Частка на ринку, %
ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»	Полтавська обл.	12,7%
ТОВ «ДМЗ «Карпати»	Львівська обл.	10,0%
ПрАТ «Дніпровагонмаш»	Дніпропетровська обл.	9,0%
Підприємства, підпорядковані АТ «Укрзалізниця»		4,4%
ТОВ «Татра-Юг»	Дніпропетровська обл.	3,3%
ТОВ ЖВРЗ «Експрес»	Вінницька обл.	2,8%
АТ «Дніпроважмаш»	Дніпропетровська обл.	1,5%
ТОВ «Полтаввагон»	Полтавська обл.	1,4%
ТОВ «ДДАП-РАКС»	Дніпропетровська обл.	1,1%
ПрАТ «ВМЗ»	Дніпропетровська обл.	1,0%
<i>інші</i>		<i>52,8%</i>

Виробництво вантажних вагонів, динаміка

Динаміка виробництва вантажних вагонів в 2017-2023 рр. в натуральному вираженні, одиниць

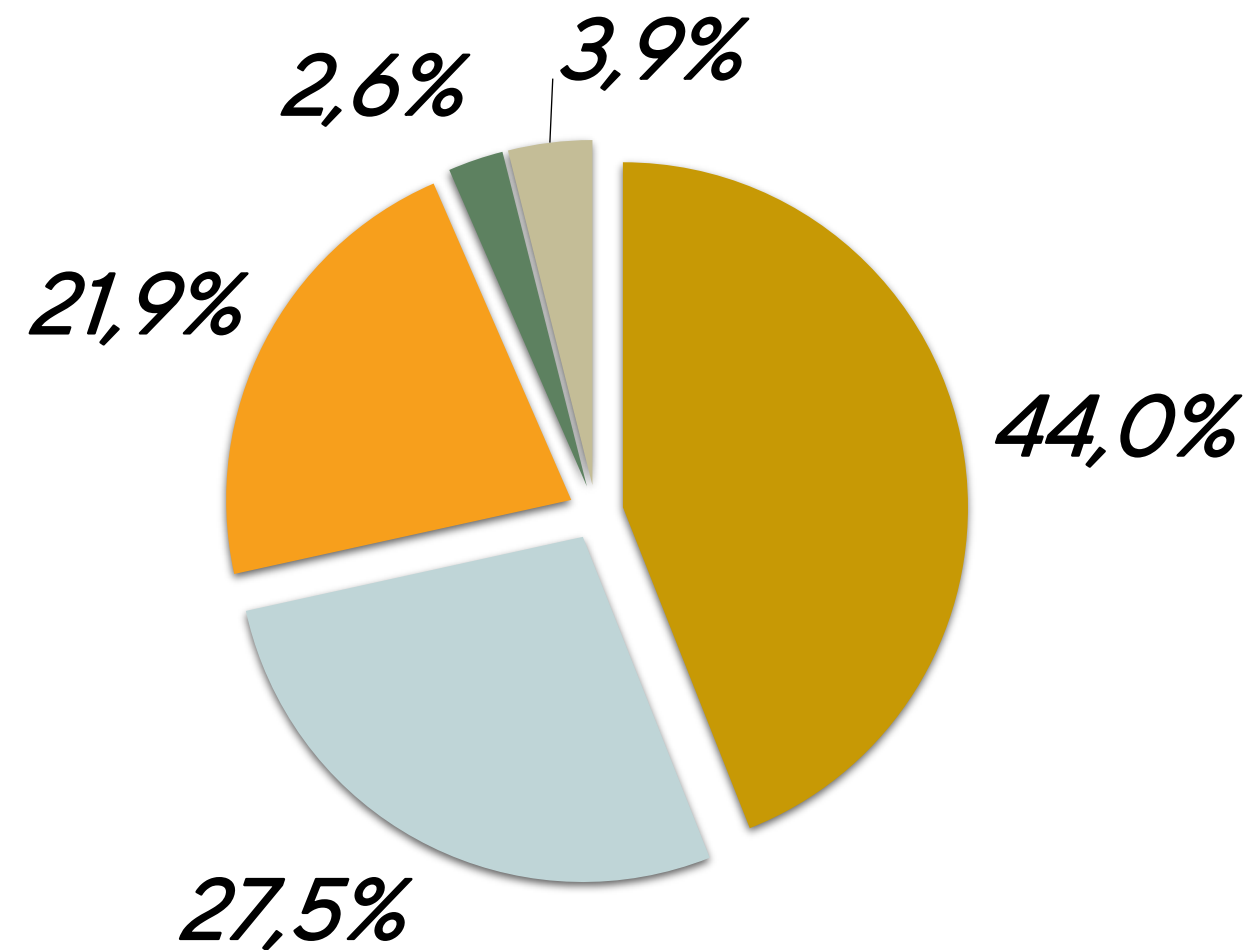
■ Виробництво вантажних вагонів, одиниць

■ Темп приросту, %

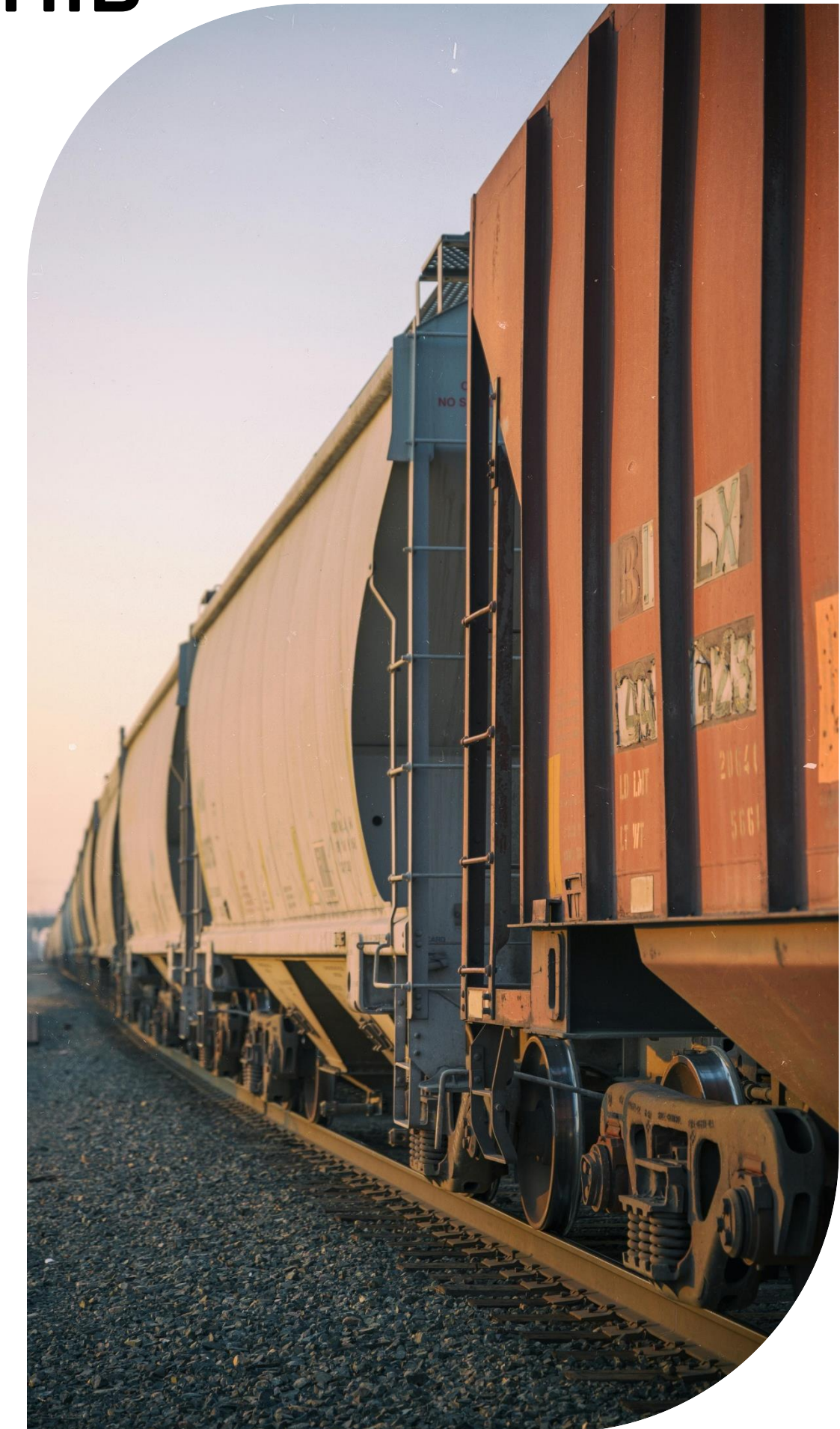

Основані виробники вантажних вагонів

Частки виробників вагонів у 2022 р. в натуральному вираженні, %

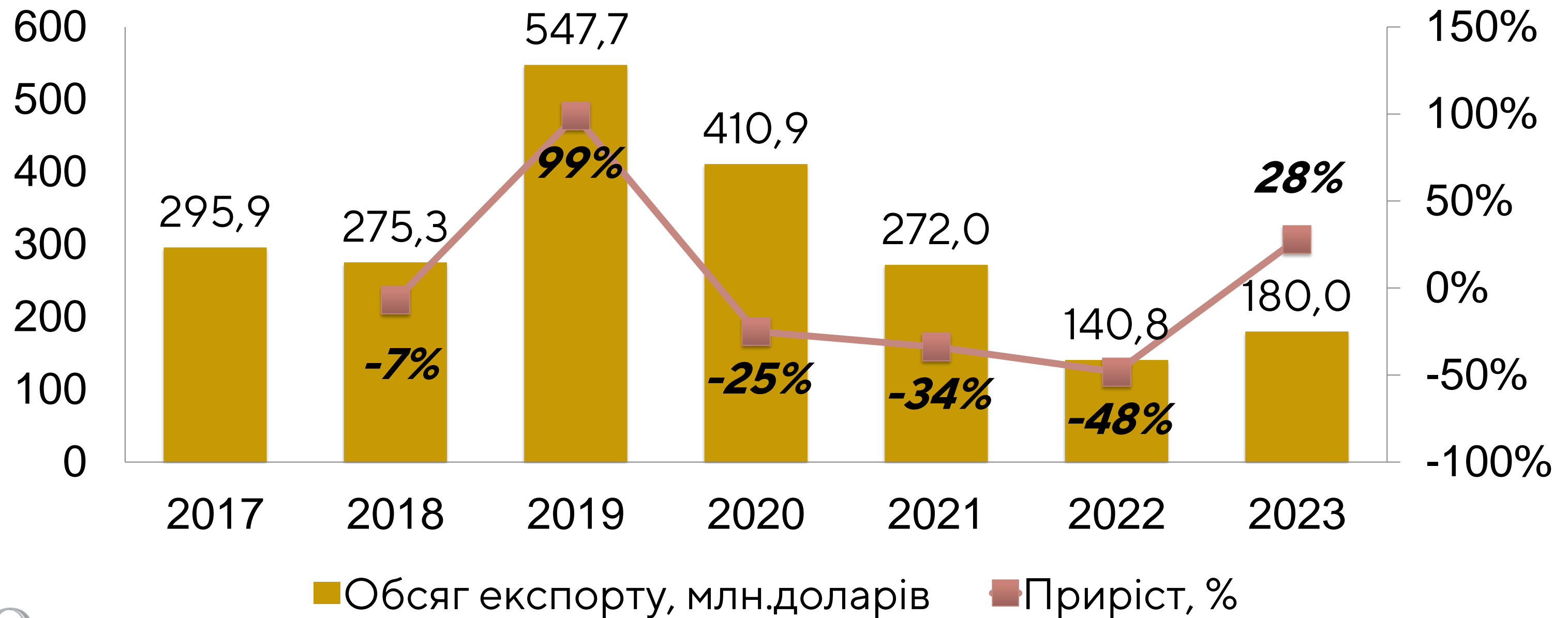

- ПАТ "Крюківський вагонобудівний завод"
- ПрАТ "Дніпровагонмаш"
- ТОВ "ДМЗ "Карпати"
- ТОВ "Гірничотранспортна компанія"
- інші

Експорт залізничної техніки, динаміка

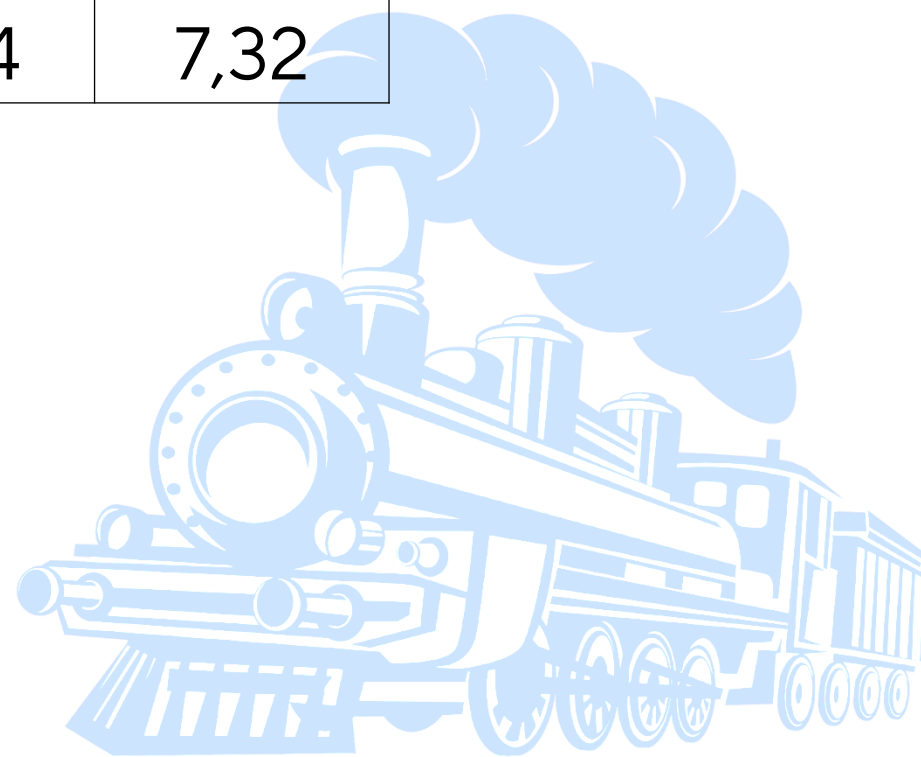
Динаміка експорту залізничної техніки в 2019-2023 рр. в грошовому вираженні, \$ млн

Експорт залізничної техніки, товарна структура

Структура експорту техніки за товарними групами 2019-2023 рр, в грошовому вираженні, \$ млн.

Товарна група	2019	2020	2021	2022	2023
Локомотиви	1,09	3,57	0,39	0,62	1,23
Вагони самохідні, в т.ч. трамваї	8,65	8,92	0,21	0,00	0,01
Транспортні засоби обслуговування колій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06
Вагони пасажирські та інші, несамохідні	0,04	0,09	0,05	0,00	0,00
Вагони вантажні, несамохідні	138,96	83,87	28,05	3,43	4,63
Запчастини	372,57	302,45	226,50	129,78	166,73
Контейнери	7,04	6,14	11,74	6,94	7,32

Частки експорту залізничної техніки за видами

Головні експортери

Найбільше в грошовому вираженні експортувалось запчастин, найменше – пасажирських вагонів. Частки експорту розподілені наступним чином:

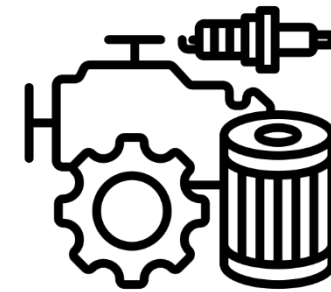
- Частини локомотивів та вагонів **70,7%**
- Вагони вантажні несамохідні **24,6%**
- Контейнери **2,8%**
- Вагони самохідні **1,1%**
- Локомотиви **0,5%**
- Залізничний транспорт для обслуговування колій **0,2%**
- Вагони пасажирські несамохідні **0,1%**

Вагони вантажні

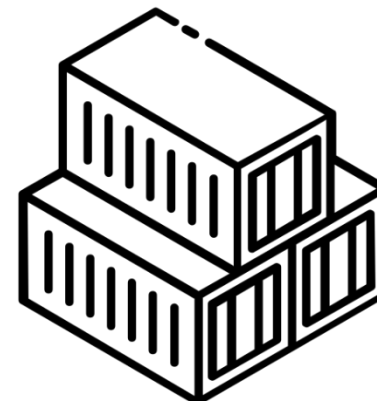
ПрАТ Діпроважмаш
ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод»

Запчастини

група Інтерпайп

Контейнери

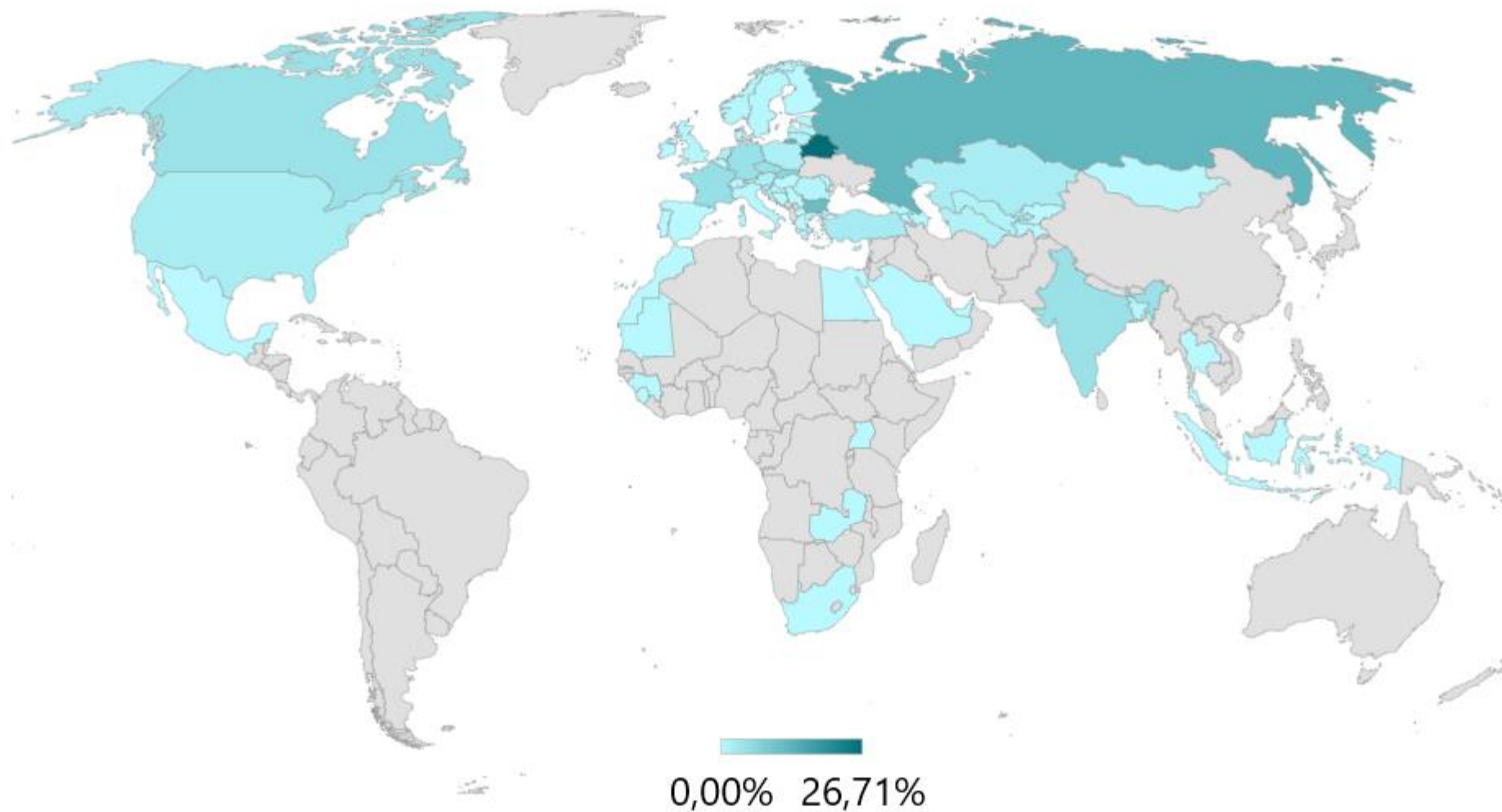

ТОВ «Виробник металевих контейнерів»

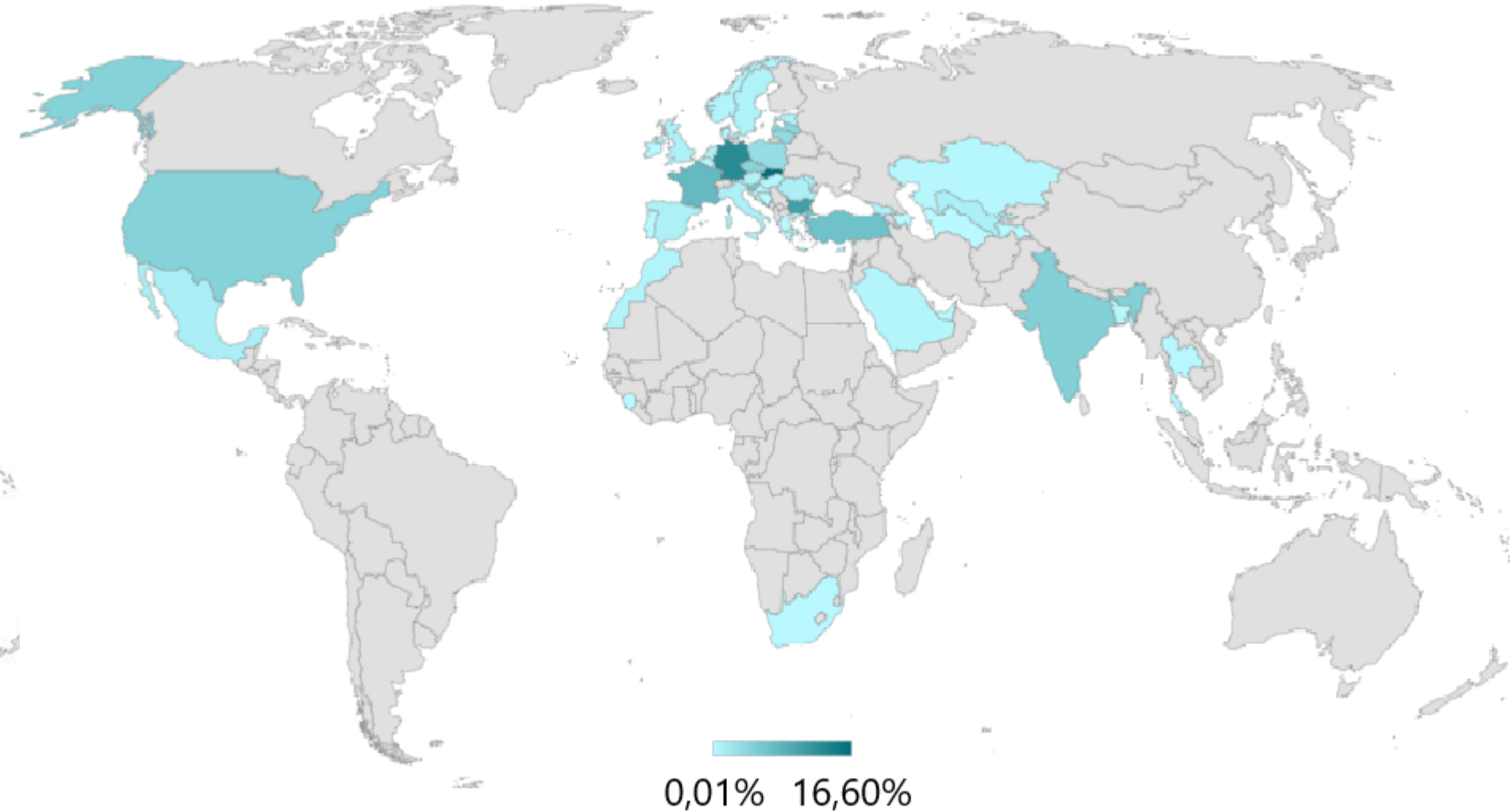
Експорт залізничної техніки, географія

Зміна часток країн, які купували українську залізничну техніку в 2021 та 2023 роках

2021 р.

2023 р.

Основні країни експорту, обсяги і динаміка

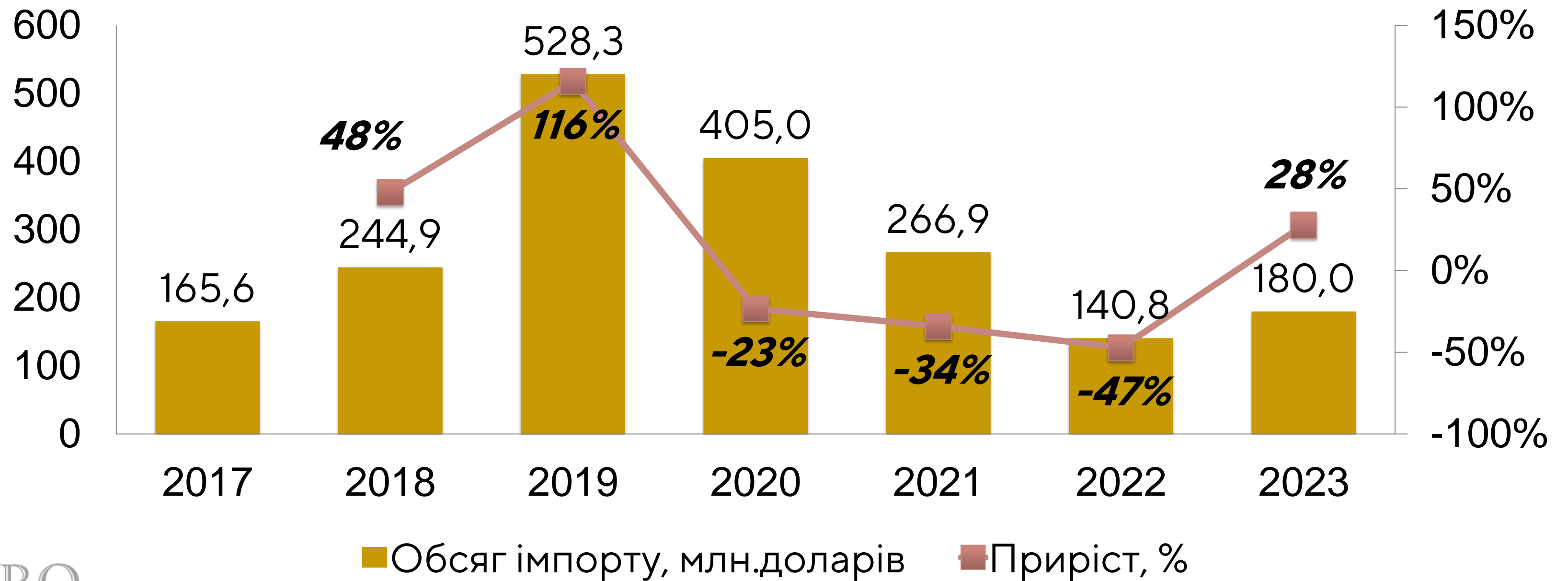
	2021	2022		2023	
	\$ млн.	\$ млн.	приріст, %	\$ млн.	приріст, %
Словаччина	17,19	22,82	33%	29,87	31%
Німеччина	11,78	10,29	-13%	23,28	126%
Болгарія	30,07	24,05	-20%	19,06	-21%
Франція	12,83	10,71	-16%	13,52	26%
Туреччина	6,87	5,92	-14%	11,75	98%
Словенія	4,47	4,02	-10%	9,48	136%
Індія	12,04	5,20	-57%	8,74	68%
США	5,81	3,91	-33%	8,43	116%
Чехія	11,30	5,48	-52%	7,93	45%
Латвія	1,83	3,56	95%	7,55	112%
<i>інші</i>	<i>152,77</i>	<i>44,82</i>	<i>-71%</i>	<i>40,36</i>	<i>-10%</i>

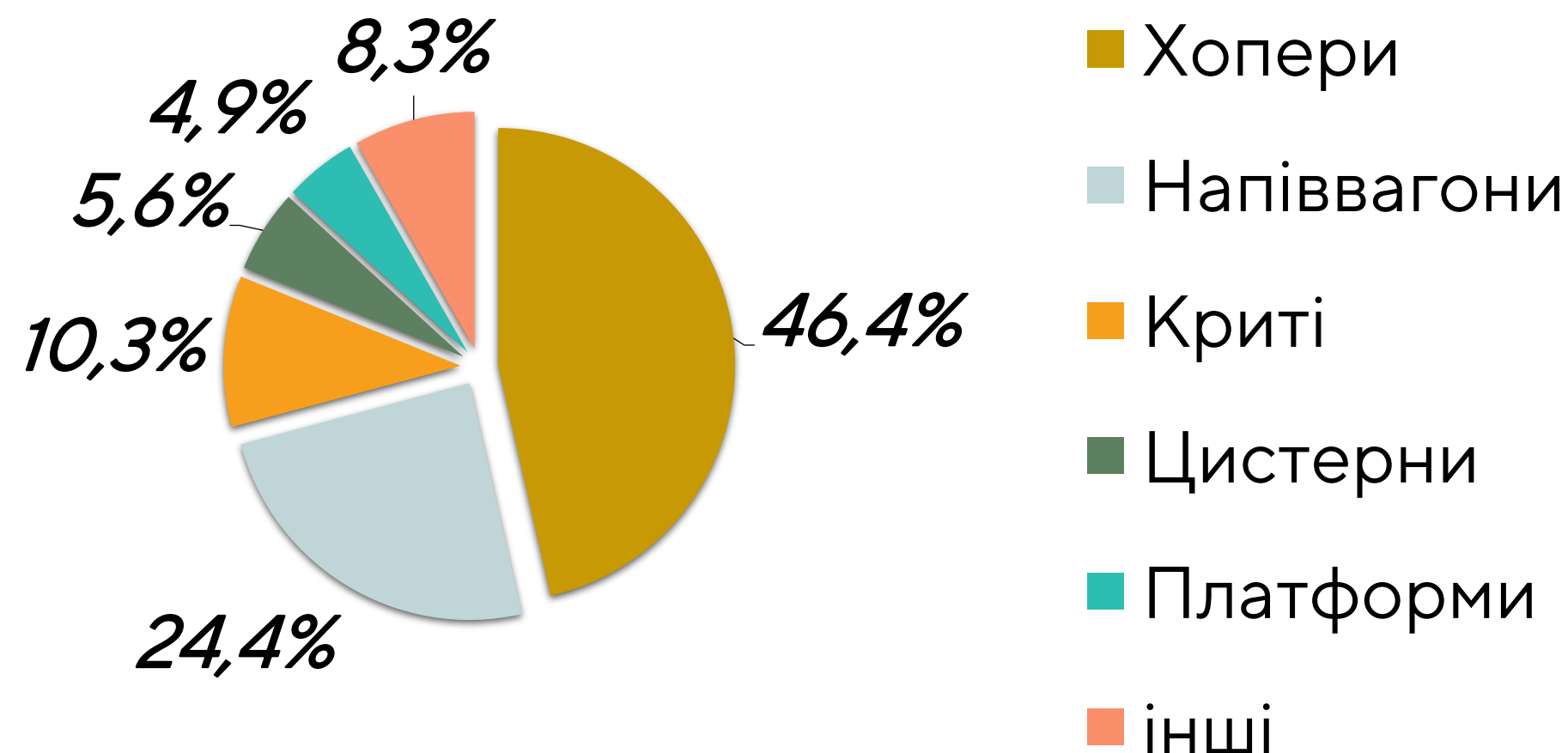
Імпорт залізничної техніки, динаміка

Динаміка імпорту залізничною техніки в Україну 2017-2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$

Імпорт вантажних вагонів, структура за видами

Вантажні несамохідні вагони (код 8606) впродовж всього періоду дослідження були найбільшою товарною групою за обсягами імпорту, включаючи як нові, так і раніше використані вагони.

Коментар експерта:

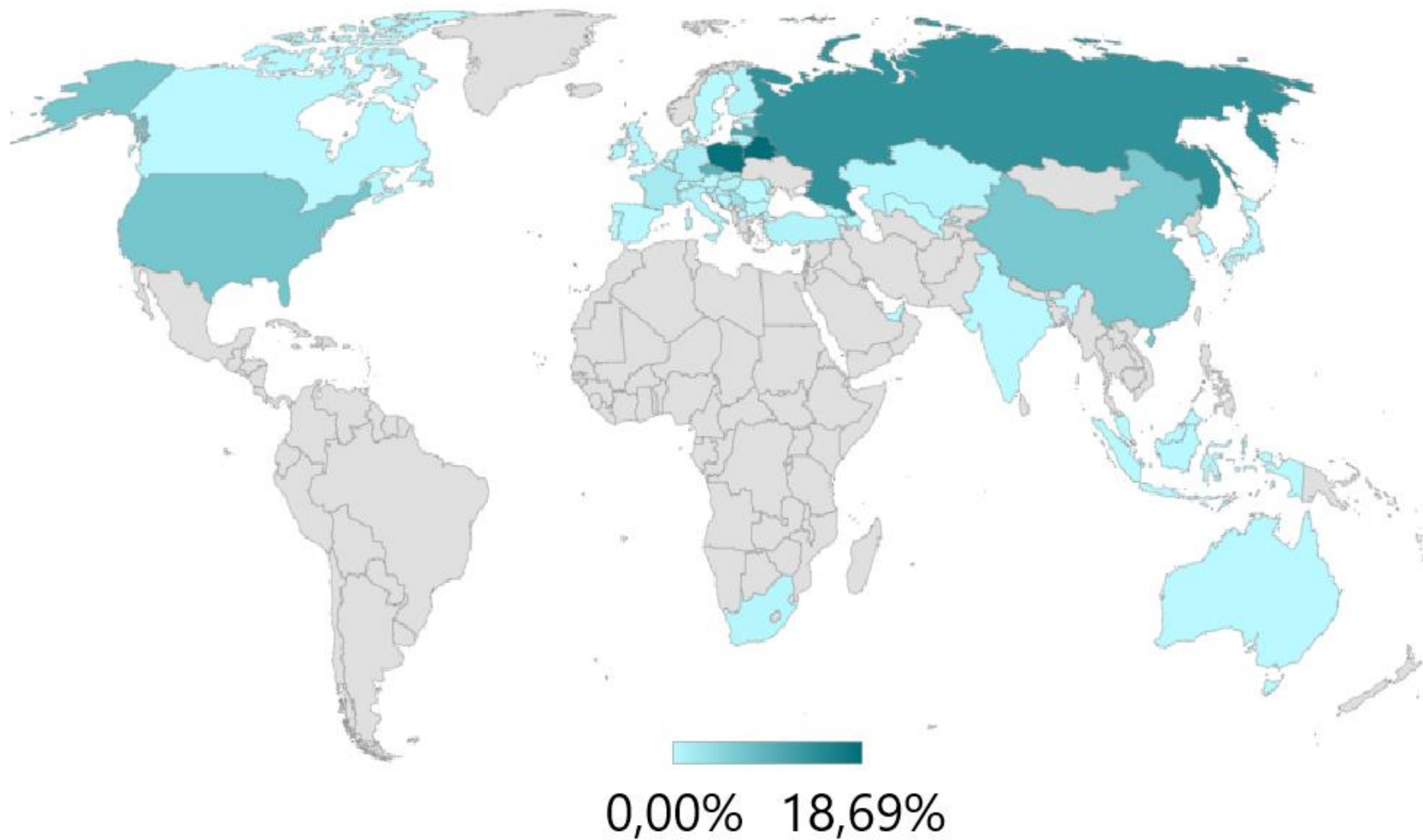
"Повністю залежним від імпорту сегментом є група локомотивів, оскільки в Україні не має власного повноцінного виробництва. По іншим групам забезпеченість продукцією українського виробництва задовільна, близько 50-70% від потреби внутрішнього ринку."

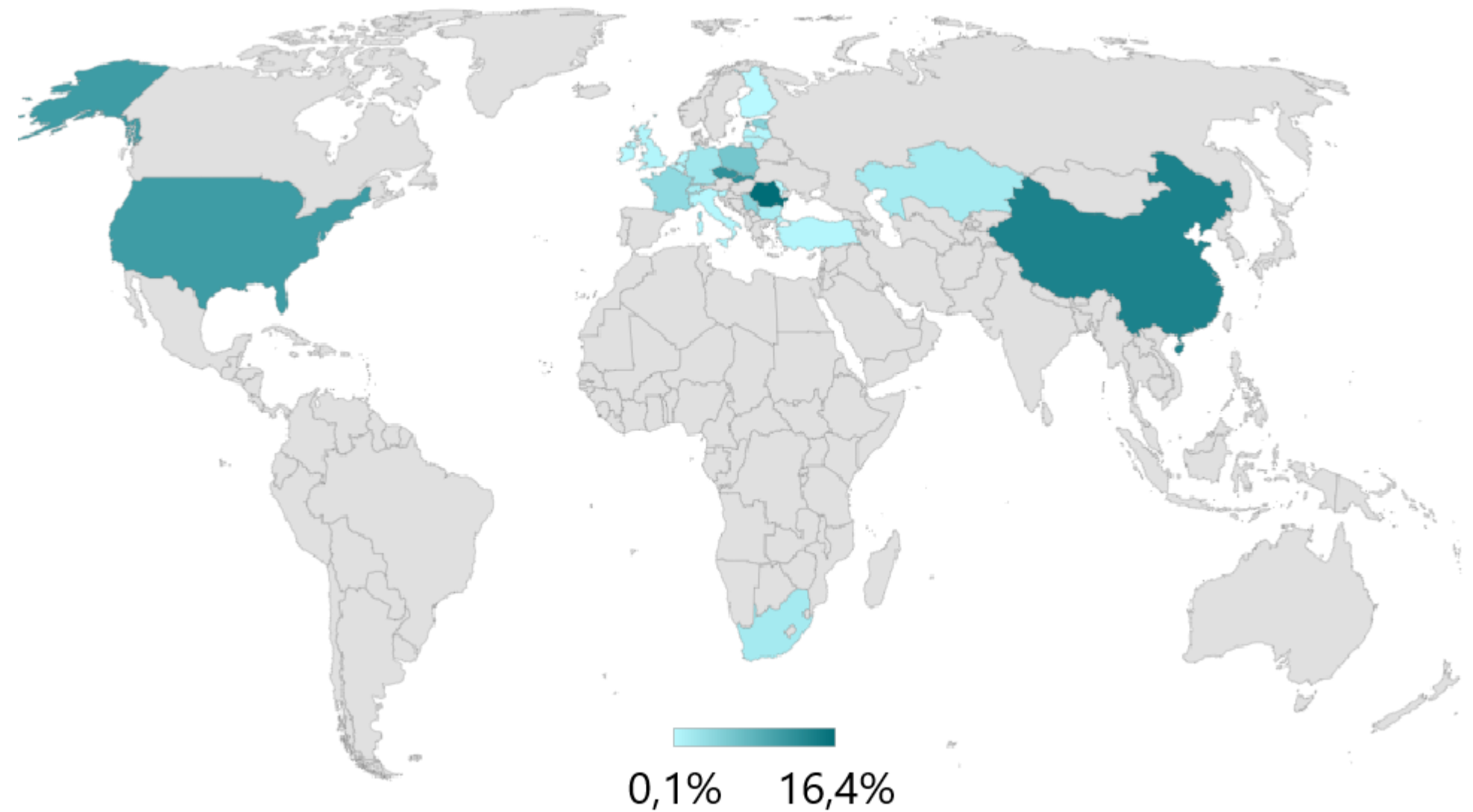
Імпорт залізничної техніки, географія

Зміна часток країн, які постачали залізничну техніку в Україну в 2021 та 2023 роках

2021 р.

2023 р.

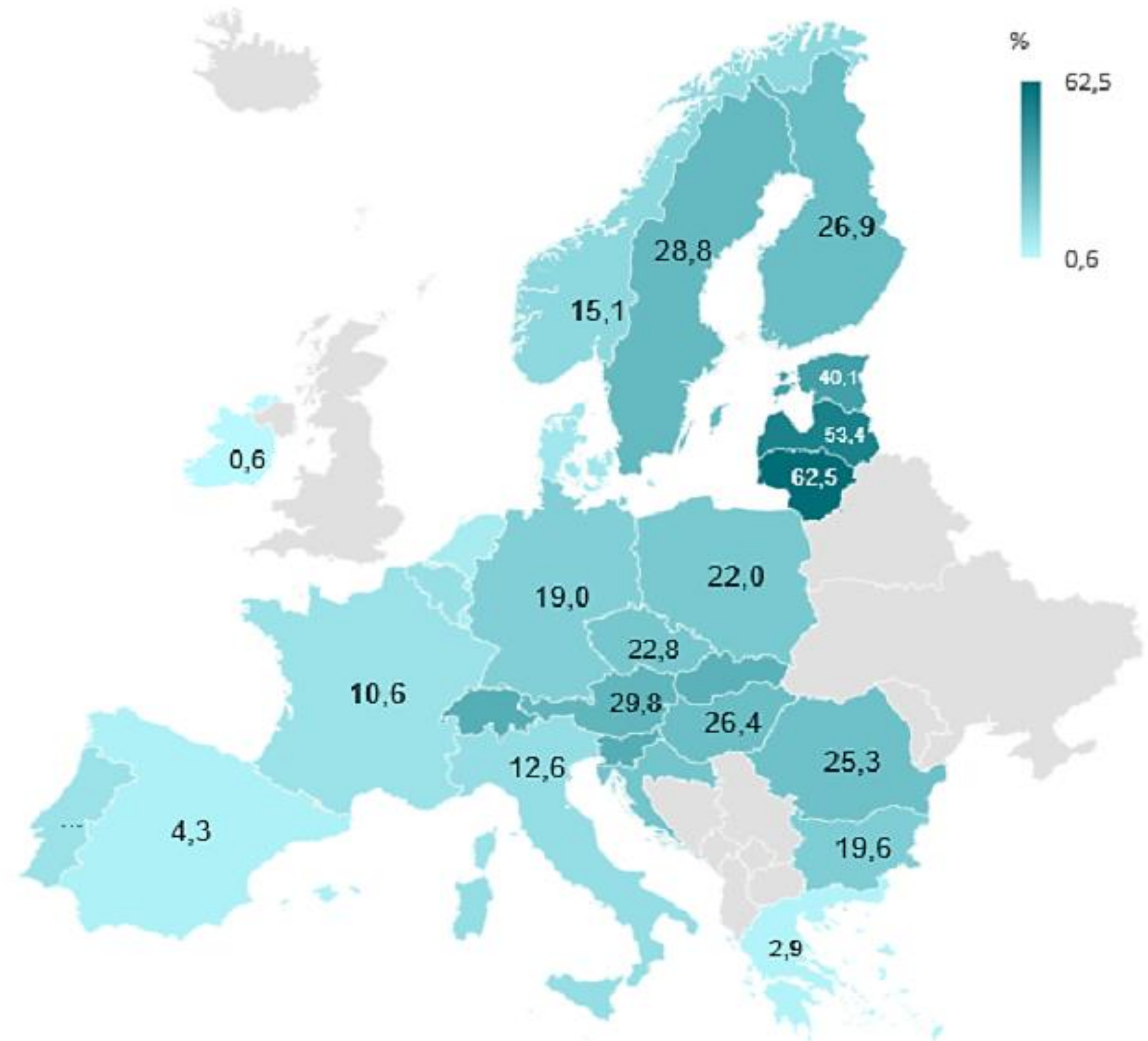

Потенційні споживачі української продукції

Частка залізничного транспорту у галузі вантажних перевезень, по країнах ЄС, 2021 р., %

Станом на 2021 р. серед країн ЄС частка залізничного транспорту у галузі вантажних перевезень перевищувала 30% в 5 країнах:

- Литва - 62,5%
- Латвія - 53,4%
- Естонія - 40,1%
- Словенія - 33,6%
- Словаччина - 32,1%

Висновки та прогнози

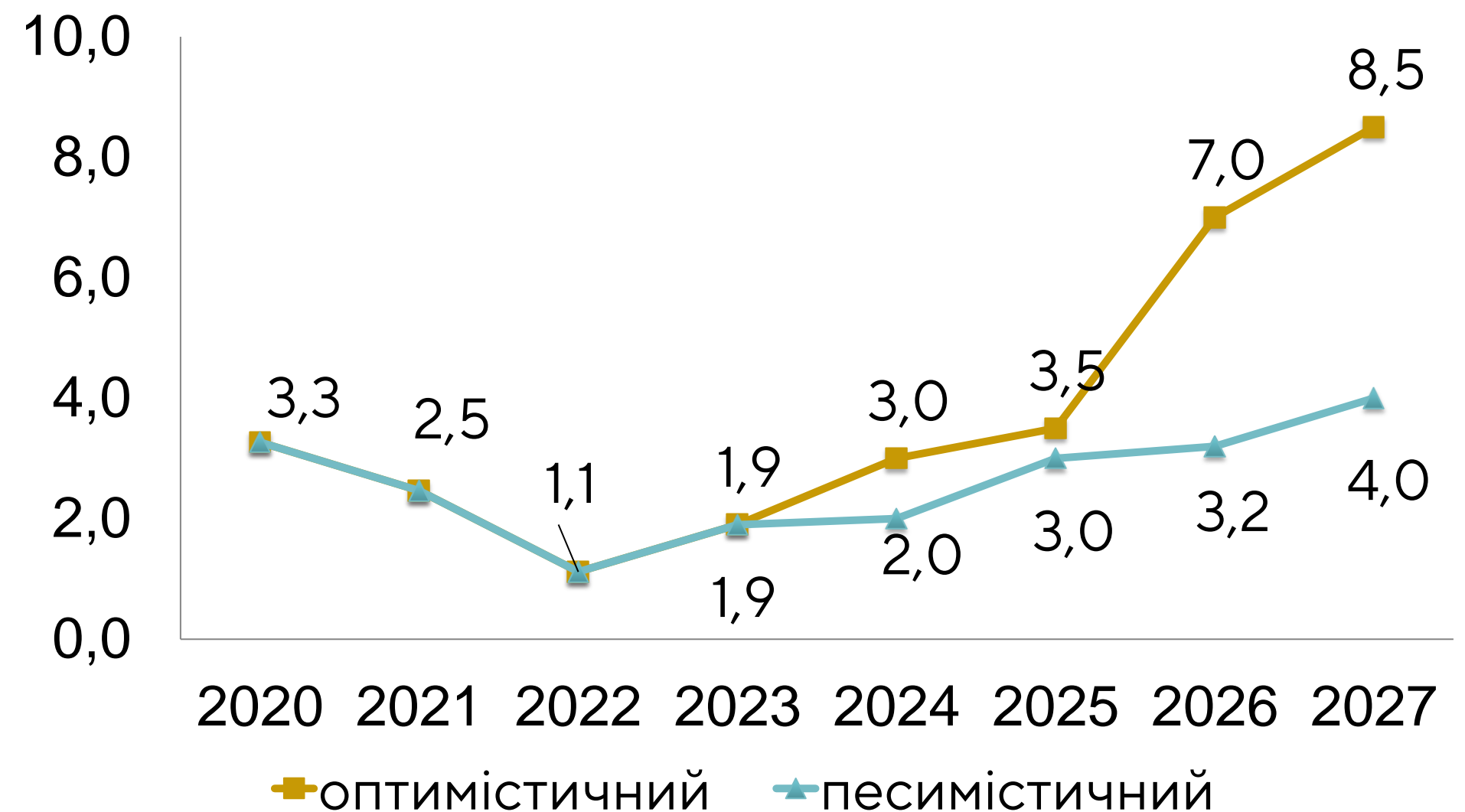
- Найбільший потенціал розвитку в сегментах запчастин, вантажних вагонів та контейнерів
- Галузь виробництва локомотивів слабо розвинена.
- Перспективними ринками можуть бути європейські країни та країни центральної Азії.

Позитивний сценарій	Негативний сценарій
Зниження темпів інфляції	Підвищення рівня інфляції
Зростання інвестицій з боку країн-партнерів	Зменшення інвестицій з боку країн-партнерів
Зростання ВВП в середньому на 3-7% на рік	Зниження виробництва
Повернення великих підприємств до проєктів по розвитку (зокрема «УЗ»)	Зростання державного боргу
Відновлення пошкодженої інфраструктури, в тому числі в деокупованих областях	Подальше руйнування інфраструктури
Завершення активної фази бойових дій в 2024-2025 рр.	Збільшення податків для забезпечення витрат на військові потреби тощо
Зростання ринку за прогнозом	Стагнація ринку

Прогноз зростання ринку вантажних вагонів

- Стрімке зростання попиту на залізничну техніку не передбачається навіть за оптимістичним сценарієм.
- В прогноз за оптимістичним сценарієм закладено затримку втілення проєкту з оновлення рухомого складу УЗ на 2-3 роки
- В песимістичний сценарій закладено відмову від значних інвестицій з боку підприємств виробників та споживачів та роботу лише на підтримку існуючого рухомого парку.

Прогноз виробництва вантажних вагонів до 2027 року,
ТИС. ОДИНИЦЬ

Основні проблеми галузі за оцінками експертів:

- Недостатній обсяг інвестицій в галузі
- Відсутність державних замовлень на придбання рухомого складу та відсутність пільгового кредитування бізнесу та муніципалітетів
- Нестача робочої сили, як кваліфікованих робітників, так і менеджерської ланки
- Відставання в науково-технічному секторі та необхідність діджиталізації в галузі
- Застарілі потужності виробництва та системи контролю якості

Коментар експерта:

«Потрібні прозорі умови ведення бізнесу однакові для всіх та «недорогі» і «довгі» гроші. Далі бізнес все зробить сам»

Коментар експерта:

Наразі підтримка держави недостатня, і варто розглянути, як опцію, створення галузевої асоціації для взаємодії з державними та міжнародними органами, просування проєктів та лобювання інтересів виробників

Рекомендації

- Модернізація виробництва існуючих підприємств
- Підтримка держави, за рахунок програм розвитку, а також для просування продукції на нових закордонних ринках
- Залучення кваліфікованого англomовного персоналу на постійній основі для покращення комунікацій з потенційними імпортерами
- Приведення системи контролю якості, та вимог до інтелектуальної власності до міжнародних стандартів

Коментар експерта:

"Потрібна системна робота і не тільки виробника, а і державних та дипломатичних установ. Більшість країн за допомогою держави (часткове фінансування, або повне) мають постійні представництва на міжнародних спеціалізованих виставках за рахунок консолідованих стендів, об'єднань виробників залізничної продукції і таке інше. Загалом це спільна робота держави та виробника»"

PRO
CONSULTING®
АНАЛІТИКА РИНКІВ. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

PRO-CONSULTING.UA
website

☎ +38 (044) 233-34-32

📍 пров. Лабораторний, 1,
секції 3 та 4

✉ info@pro-consulting.ua